

Nem tessék-lássék szervezet a Szegedi Jutaárugyár üzemi tanácsa

Mintegy nyolcszázra tehető azoknak a munkásoknak a száma, akiknek nevében a Szegedi Jutaárugyár üzemi tanácsa részt vesz a vállalati ügyek intézésében. Noha még fél éve sincs, hogy megalakult a tanács, máris több intézkedés tanúsítja, hogy nem tessék-lássék szervezet az üzemben. Erről beszélnek a munkások, tanácstagok, de a működést dokumentáló jegyzőkönyvek, határozatok is.

Fontos üzemi feladatok megoldása

Ebben az esztendőben már több fontos üzemi feladattal foglalkozott az üzemi tanács. Megállapította többek között a nyereségrészesedés elosztásának módját, határozatot hozott, hogy ki-ki nem illet meg ez, alapos indokok alapján. Ezen túlmenően, javaslatokat tett termelési, bér- és átszervezési kérdésekben, s a munkások egyéb ügyes-bajos dolgaiban is.

Egyidőben például nagy bérfeszültséget alakult ki a fonódában. Több finomfonógépen a kenderheveder hamarabb meglazult a szokásosnál, így gyakrabban kellett varrni, tehát több volt a munkakiesés kevesebb a kereset. Ezzel — és még több hasonló bérkérdéssel — foglalkozott a tanács és egy bizottságot választott, amely kivizsgálta ezeket. Nem sok idő telt el, s a vizsgálat eredményeképpen a műszakiak megtették a javasolt, szükséges intézkedéseket. Most már ezekkel a gépekkel is úgy termelnek és annyit keresnek, mint a többiek.

Hasznos javaslatokat tesznek

Hasonlóképpen vizsgált az üzemi tanács tagjaiból álló brigád termelési problémákat is, melyekre a munkások hívták fel a figyelmet. Így tértek át például csaknem teljesen a nagyobb orsók alkalmazására, melyekkel jobban tudnak dolgozni, többet tudnak termelni. Ugyancsak az üzemi tanács javaslata szerint hajtott végre több munkaerőátosztást a vállalat vezetésére, ami a termelékenység növekedését vonta maga után.

Az üzemi tanács tagjainak figyelmébe kerültek több apró — de összességében mégis jelentős — körülményre is. Bejelentették például, hogy némelyek korán, már akkor kiveszik a gépből a vetélt, mikor még azon fonal van, tehát növelik a hulladékot. Felhívták továbbá az üzemrészek vezetőinek figyelmét, hogy akadnak anyaghiányok, akik félóránként távol vannak cigarettázni. Más esetben egyes gépek kezelésének olyan átszervezését javasolták, amellyel jelentős áramtakarékoság érhető el. Ezek a javaslatok, vagy feltárt hibák nagy segítségére vannak a műszaki vezetésnek, ugyanakkor azonban maguk a tanácstagok is figyelmeztetik munkatársaikat. Az érv egyszerű, de nyomós: a másik munkáját is gátolja, ha hibázik és a zsebéből veszi ki a pénzt, mert midez a nyereség rovására megy.

Találnak tennivalót

Jónéhány tanácstag van, aki napról napra talál magának tennivalót. Többek között Kormányos Ferencné kártól sem várja meg, hogy majd megtartják a tanácsulást, azonnal szöveget ad a hibát. Panaszkodik

nekik valamelyik társa, hogy vizes az anyag? Rögtön szól a művezetőnek, hogy jobban ellenőrizze az előző üzemrészeket, mert máskülönben megnehezedik a munkájuk. Több más tanácstaghoz hasonlóan, ugyanilyen gyorsan jár el egyéb ügyekben is.

Közmegelegedést váltott ki legutóbb a munkatanács egyik, az egész üzemet érintő döntése. A munkaruhák vásárlására kapott keretből mindenkinek nem jutott volna köpeny. A tanács határozata szerint a köpenyt csaknem tökéletesen helyettesítő, elől teljesen zárt, ujjatlan, kötényhez hasonló munkaruhát szereztek be, s köpenyt csak a legporosabb helyeken dolgozóknak adtak, akiknek ez feltétlenül szükséges. Így azután nincsen torzskodás, mindenkinek jutott munkaruha.

A zökkenők megszüntetésével

Ilyen és ehhez hasonló ténykedéssel igyekeznek méltóképpen képviselni a

munkások ügyeit az üzemi tanács tagjai a Jutaárugyárban. Munkálkodásuk biztató, de még vannak zökkenők a tanács működésében. Az ülések előtt, amikor fontos vállalati ügyeket beszélnek meg, értesítik ugyan az időpontról, s a tárgyról a társaságokat, ennél azonban még többet is lehetne és kellene tenni. Vannak olyan napirendi pontok, például az önköltségi, vagy termelési terv, mérlegbeszámoló, melyeket első hallásra, ott a gyűlésen nem lehet megfelelően elemezni, nem lehet hozzászólni, csak ötletszerűen. Az ilyen fontosabb anyagokat sokszorosítani lehetne és napokkal előbb kiadni a tanácstagoknak, akik megbeszélnek munkatársaikkal. Ezáltal azok valamint a saját véleményük, javaslatuk megformázásával mennének el az üzemi tanácsülésre. Akkor még eredményesebb, hasznosabb intézkedések születnének, melyek az üzem és dolgozói javára válnak.

K. B.

Olcsóbban adhatja árúit a szegedi földművesszövetkezet

Hírt adtunk lapunkban arról, hogy a földművesszövetkezet javaslatot tesz a MESZÖV igazgatóságához, s ebben kéri a zöldség- és gyümölcsárak helyes kialakítását Szegeden. A MESZÖV igazgatóság helyt adott ennek a kérésnek és lényeges árváltoztatást engedélyezett a szegedi földművesszövetkezetnek a lakosság élelmiszerellátása érdekében.

Gyakorlatban ez azt jelenti, hogy a gyümölcs- és zöldségfélék egy-két forinttal olcsóbban kapjuk meg a föld-

művesszövetkezet szaküzleteiben és az Élelmiszerkereskedelmi Vállalat áruárait. Sajnos még ez az ár sem az igazi. Szerdán például a földművesszövetkezet Marx téri elárúsihelyiségében még mindig drágább volt az árú, mint a piaci magánkiskereskedőknél és termelőknél és főleg — ami szembetűnő — minőségileg igen kifogásolhatók voltak árúik. Még mindig van tennivaló, hogy teljesítse a földművesszövetkezet árszabályozó hivatását.

Osszuk meg a pártmunkát az alapszervezetekben

A pártalapszervezetekben — ahol legközvetlenebbül az élet sűrűjében tevékenykednek a párt politikájának gyakorlati megvalósításáért, — egyik gondként mutatkozik a párttagság foglalkoztatása, megfelelő munkával való ellátása. Általában valamennyi pártszervezetben helyes, elvként fogadják el, hogy a pártmunkát, a megbízásokat arányosan kell elosztani, s minden elvtárs a képességeinek legmegfelelőbb munkát végezze. A gyakorlat azonban több helyen éppen ennek az ellenkezőjét mutatja. Némely elvtárs sok tisztséget tölt be, különféle bizottságok tagja, és így szinte minden nap valamilyen értekezleten kell részt vennie. Így azután a különféle értekezleteken sok azonban arccal találkozhatunk, s némi túlzással olyan érzése is támad az embernek: ezek az elvtársak elkezdtek a megbeszélést hétfőn és még szombaton is folytatják. A túlzott megterhelés semmiképpen nem jó, hiszen — minden jószándék ellenére is —, már az idő miatt sem tudják valamennyi feladatukat egész emberként ellátni.

Lehetne sorolni azoknak a kommunis-táknak a neveit, akik szinte kora reggeltől késő estig odaadón igyekeznek teljesíteni különböző megbízásukat, amelyek a sok funkcióból adódnak. A Szegedi Kenderfonógyár párttitkára például sok különféle bizottságnak a tagja és ennek már a pusztán elsorolása is gondot jelent számára. A Szegedi Ruhagyár szalagvezető szabásza, Szabó B. Antal elvtárs, tanácstag, instruktor, pártvezetőségi tag, propagandista stb. Sziklás Mihályné elvtársnőnek is több funkciója van, s bizony nagy erőfeszítéseket jelent számára, hogy iskolájában, ahol igazgató, tanár, valamint sok más megbízatásának eleget tudjon tenni. S számos más elvtárs nevét is ideírhatnánk még.

Nyilvánvaló, hogy az »agyontérhelteket« mentesíteni kell. Egyrészt azért, hogy jusson elegendő idő családjuknak, önképzésüknek és szórakozásuknak, másrészt, hogy a kevesebb munkát egész emberként végezhessék. Ezzel kapcsolatban felvetődhet a kérdés: vajon a párt-alapszervezetekben vannak-e olyan emberek, akik a mentesített elvtársaktól át tudják venni megbízatásuk egy részét? Igennel kell erre felelni, és ott, ahol erre — mint például az Újszegedi Kender- Lenzővíz pártszervezetében — törekvés van, aránylag könnyen megoldásra jutnak. A pártmunka, a megbízások helyes elosztása azt is eredményezi, hogy a pártszervezet

éppen tagjai által hatékonyabban, jobban el tudja végezni teendőit, amelyek helyileg adódnak a párt politikájának gyakorlati megvalósításában.

Némely pártszervezetben arról panaszkodnak a vezetők, hogy sajnos, a párttagság egy része nem végez pártmunkát, és sokmindent aránylag kevés elvtársnak kell csinálnia. Ezeket a helyeken azonban nem veszik észre, hogy valójában semmit sem tettek e helyzet megváltoztatásáért. Pedig bizonyos, ha taggyűlésen, vagy pártcsoport-értekezleten megbeszélik a pártmunka elosztását, a párttagság helyes foglalkoztatását, akkor már elindultak azon az úton, amely ilyen vonatkozásban egészséges változást hoz. Tapasztalható az is; néhány helyen annak ellenére, hogy több kommunista igényli a munkát — nem foglalkoztatják. Vagy olyan általános dolgot mondanak neki — ami egyébként minden kommunista elsőrendű kötelessége —, hogy végezzon felvilágosító munkát munkahelyén és a házban, ahol lakik. Itt pedig az lenne a helyes, ha néhány megbízatást mentesítenék a »zsúfolásig megpakoltakat« és munkájuk egy részét odaadnák azoknak az elvtársaknak, akiknek még konkrét és rendszeres feladatuk nincs.

A pártmunka helyes arányú elosztását a pártvezetőségeknél kell kezdeni és úgy folytatni az alapszervezet minden tagjára vonatkozóan. Több pártszervezetben — mind a városban, mind a falun — észlelhető, hogy a vezetőség szinte minden dolgot a párttitkár végzi, vagy akarja elvégezni. Ő maga igyekszik dönteni néhány olyan kérdésben is, amelyben az egész vezetőségnek kellene kimondania a szót. Ilyen jelek voltak a Szegedi Falemezgyárban, az elvtársak azonban — nagyon helyesen — felismerték ennek károsát és megerősítették a kollektív vezetést. Ez a munka, a feladatok jobb megosztását, tartalmi javítását is eredményezi.

Érdemes és helyes is lenne tanácskozni a pártmunka elosztásáról, s ennek megfelelő kialakításáról, azoknak a pártvezetőségeknek és pártszervezeteknek, amelyeket illet. Osszuk úgy el a megbízásokat, a pártmunkát, hogy abból képességeinek megfelelően vegyék ki részüket az alapszervezetek tagjai. A párttagság aktivizálódását jelenti ez, s végeredményben a párt politikájának gazdagabb gyakorlati végrehajtását, a helyi körülményeknek megfelelően.

Egy tudós portréja — a vendéglátók elbeszélése alapján

Magyarországi tartózkodása során — mint megírtuk — Szegedre is ellátogatott C. V. Raman, világhírű hindu fizikus, Nobel-díjas és Nemzetközi Lenin-békedíjjal kitüntetett tudós. Egy teljes napot töltött a Tudományegyetem Kísérleti Fizikai és Elméleti Fizikai Intézetében. Látogatásáról maig is sokat beszélnek a két intézetben, s most, pár nappal távozása után dr. Budó Ágoston intézetvezető egyetemi tanárral, dr. Horváth János dr. Szalay József docensekkel rendezgetjük a látogatás emlékeit, melynek középpontjában a zseniális tudós és a nagy humanista áll.

Tekintély és politika

C. V. Raman már 70 éves, mégis friss a munkában és a közéletben. Mint haladó gondolkodású kutató minden tisztség nélkül nagy szerepet vállalt magára a nemzetközi békemozgásban. Állandóan ébrentartja a tudósok felelősségét, s apellál tekintélyükre, személyi kapcsolataikra. A modern gondolkodású, a világ dolgai iránt felelősséggel viseltető tekintélyes emberek helyes álláspontját ilyenformán summázza: Manapság a tudósok, s különösen a fizikusok igen jelentős társadalmi megbecsülésben részesülnek világszerte. Ezt a nagy tekintélyt alkalmas módon fel kell és fel lehet használni a világpolitika pozitív befolyásolására, a béke és az atom-

energia békés felhasználása érdekében.

Idegen tőle az „amerikai stílus“

Errefelé utazva Kijevben három nap alatt négy előadást tartott, Budapesten egy hét alatt ugyancsak négyet, s emellett komolyan érdekelte az ország is. Több népi demokratikus országban is tart előadásokat európai körútja során. Ellenzi a »turista« tudósokdást, az »amerikai stílust«, amely futó és munka nélküli utazgatást jelent. Ezért igen kemény munkát vállalt magára. Budapesten például kifejtette előadássorozatában a kristályok szerkezetére vonatkozó új elgondolásait. Ez a téma manapság a fizikusok érdeklődésének előterében áll.

Tanulmányozási cél hozta Szegedre is, mivel az itteni intézet témája rokon az ő kutatási körével — az optikai vizsgálatok közeli kapcsolatban állnak azzal. S nem is pihent Szegeden, hanem látogatási idejének nagy részét laboratóriumában töltötte és tudományos eszmecserére fordította. A kutatók elvi kérdéseinek megbeszélése mellett tanulmányozta az itteni vizsgálatokat és mérőberendezéseket is.

Megragadó lelkesedés és tárgyszeretet

Magyarországon főként a tudományos munkások lelkesedése és tárgyszeretete ragadta meg. Különös elismeréssel nyilatkozott az egyetemi intézetekről, s a vendégkönyvbe ezt írta: »A szegedi fizikai intézetben tett mai látogatásom rendkívül érdekes és hasznos volt számomra. Viszonylag szerény felszereléssel és eszközökkel értékes vizsgálat-

kat végeztek és végeznek. C. V. Raman, az Indiai Tudományos Akadémia elnöke«.

A szegedi kutatómunkáról már volt fogalma, mert az intézettel kiadványcsereviszonyt tartott fenn C. V. Raman bangalorei intézete, s ezt a kapcsolatot most is igenelte, sőt hangoztatta, hogy még közvetlenebb kapcsolatot kíván fenntartani a szegedi fizikusokkal.

Vele együtt ellátogatott Szegedre felesége, Lokaszondra asszony is, aki az országban szociális intézményeket látogatott meg, mert hazájában ilyen intézményekben tevékenykedik. Alaposan megtekintette a várost és elismeréssel szólt szépségéről.

(mn)

MUNKÁSŐRÖK nagyszerű táborozása a Bükkben

— Levél —

A Csongrád megyei munkásőrök sátoztáborozása a Bükk-hegységben, Lillafüredtől nem messze, Hollóstetőn terül el. A táborozás tovább fokozza a munkásőrök harckésztségét, s elmélyíti elvtársi bajtársiasságukat. Kiváló KISZ- és úttörőmunkát végzett fiatalok is helyet kaptak a táborban, hogy láthassák az idősebbek példamutató munkáját.

A alföldi síksághoz szokott szemnek kezdetben szokatlan a vadregényes, erdőkkel borított hegytető. Kicsit elmélázva is gondol az ember az Alföldre, ahol már peng a kasza. A nagyszerű tábori hangulatot mozielőadások, táboriütköz, zenés, énekes, táncos műsorok emelik. Persze naponként igen komoly és kemény munkásőr-munkát végeznek a résztvevők, ám jut idő pihenésre, szórakozásra is.

A rendkívüli időjárás nagy próbára tette a munkásőrök erejét és leleményességét. Az esőzés előntéssel fenyegette a tábor, mert a hosszú idő óta nem tapasztalt viharok tömegtelen vizet zúdítottak a sátrakra. Tombolt a szél is. Háromnapi kemény munkával azután mégis a munkásőr erő győzött. Ma már virágok díszítik a tábor. A tábor most már valóságos virágkert.

Emlékeztető élmény volt a díszgyűlési Lenin Kohászati Művek meglátogatása is, ahol nagyzemmi munkásokkal köztünk személyes jó barátságot.

Felejthetetlen élményt jelent a táborozás, s ezért a résztvevő munkásőrök köszönetüket fejezik ki a pártnak.

Dr. Judik Ferenc
munkásőr

Képünk a Kísérleti Fizikai Intézet laboratóriumában készült. Jobbról balra: dr. Szalay József docens, C. V. Raman, dr. Budó Ágoston egyetemi tanár, intézeti igazgató és dr. Horváth János tanácsvezető docens

Ötvenmillió éves csontokra bukkantak

A szovjet paleozoológusok expedíciója nagy jelentőségű tudományos felfedezést tett: őskori emlősök temetkezési helyén mintegy 50 millió évvel ezelőtt élt állatok

csontjaira bukkant. Az őskori állatok temetkezési helyét kelet Kazahsztánban, a Zajszan tó partján elterülő medencében fedezték fel.